

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **P.Z.**

skazanej z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

rozpoznając w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 czerwca 2026 r.,

kasację wniesioną przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 23 września 2025 r., sygn. akt II AKa 75/25,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt II K 18/24,

postanowił:

- 1. oddalić kasację w części podnoszącej zarzut z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. pozostawić kasację w pozostałym zakresie bez rozpoznania, albowiem jest w tej części niedopuszczalna;**
- 3. obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Siedlcach, wyrokiem z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt II K 18/24, skazał P.Z. za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres

próby 3 lat, zobowiązując oskarżoną w tym okresie do pisemnego informowania Sądu o przebiegu tego okresu raz na 6 miesięcy, nadto zaś orzekł karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 30 zł każda oraz obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz W.S. kwoty 167 300 złotych, jak również rozstrzygnął o dowodach rzeczowych i kosztach sądowych;

Apelację od tego wyroku, w części dotyczącej orzeczenia o karze, wniósł na niekorzyść oskarżonej pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, zarzucając rażącą niewspółmierność kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonej kary 5 lat pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, wyrokiem z dnia 23 września 2025 r., sygn. akt II AKa 75/25, orzekł w następujący sposób:

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) uchylił orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, o obowiązku pisemnego informowania Sądu o przebiegu okresu próby oraz o opłacie,

2) wymierzoną oskarżonej karę pozbawienia wolności podwyższył do roku i 6 miesięcy;

II. utrzymując w mocy w pozostałej części zaskarżony wyrok.

Kasację od prawomocnego wyroku wniósł obrońca skazanej, zaskarżając go w całości. W skardze tej sformułował następujące zarzuty:

1. naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. przez nienależytą obsadę Sądu I instancji, co stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze EKPCz;

2. rażące naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik postępowania, tj. art. 28 § 2 k.k. przez niezastosowanie go, podczas gdy zgodnie z tym przepisem oskarżona nie powinna odpowiadać na podstawie art. 294 § 1 k.k., co jest szczególnie rażące w sytuacji zaostżenia sankcji karnej na etapie kontroli odwoławczej;

3. rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik postępowania, tj. art. 5 § 2 k.p.k. przez jego niezastosowanie w sytuacji

konieczności rozstrzygnięcia o przekonaniu skazanej w zakresie okoliczności stanowiącej znamię czynu zabronionego w zakresie mienia znacznej wartości.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz zmienianego nim wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W odpowiedzi na tę kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Przypomnieć skarżącemu trzeba, że po myśli art. 520 § 2 k.p.k. strona, która nie zaskarżyła orzeczenia sądu pierwszej instancji, nie może wnieść kasacji od orzeczenia sądu odwoławczego, jeżeli orzeczenie sądu pierwszej instancji utrzymano w mocy lub zmieniono na jej korzyść. Wprawdzie w rozpatrywanej sprawie Sąd odwoławczy zmienił orzeczenie Sądu pierwszej instancji na niekorzyść oskarżonej, to jednak granice uprawnień strony, która nie zaskarżyła orzeczenia sądu pierwszej instancji określa ta część orzeczenia sądu odwoławczego, która zawiera rozstrzygnięcie o zmianie tego orzeczenia na jej niekorzyść. Innymi słowy, strona ta może wnieść kasację wyłącznie od tej części orzeczenia sądu odwoławczego, która zawiera rozstrzygnięcie o zmianie orzeczenia sądu pierwszej instancji na jej niekorzyść. Przytaczane ograniczenie nie dotyczy tylko takiej kasacji, o czym stanowi przepis art. 520 § 3 k.k., w której zarzucono jedno z uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. Stanowisko to jest już utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia SN: z dnia 15 lutego 2007 r., V KK 22/07; z dnia 15 października 2008 r., II KK 342/07; z dnia 26 września 2012 r., V KK 119/12; z dnia 22 lipca 2021 r., V KZ 24/21 czy też z dnia 23 lutego 2023 r., IV KK 118/22).

W związku z powyższym, mimo niezaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji, skazana w sprawie niniejszej nabyła uprawnienie do wniesienia kasacji, ale w ograniczonym jedynie zakresie. Uprawniona jest bowiem formułować w tej skardze zarzuty rażącego naruszenia przepisów prawa wyłącznie przeciwko orzeczeniu o karze (z wyłączeniem rzecz jasna zarzutu rażącej niewspółmierności kary) oraz podnosić uchybienia wskazane w przepisie art. 439 § 1 k.p.k.

Tymczasem w kasacji wniesionej na korzyść P.Z., jej obrońca podniósł naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ale również sformułował zarzuty rażącego naruszenia prawa materialnego i procesowego, tj. art. 28 § 2 k.k. i art. 5 § 2 k.p.k. W świetle zaś art. 520 § 3 k.p.k. nie budzi wątpliwości, że ograniczenie, o jakim mowa w art. 530 § 2 k.p.k. nie dotyczy uchybień z art. 439 k.p.k., a więc nie innych naruszeń prawa. Oznacza to, że zarzuty wskazujące na inne uchybienia niż z kręgu art. 439 k.p.k. nie podlegają rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy.

Obrońca, skarżąc zaś wyrok Sądu odwoławczego w całości, postawił temu orzeczeniu także zarzuty naruszenia art. 28 § 2 k.k. i art. 5 § 2 k.p.k., jednocześnie domagając się uchylenia w całości zaskarżonego wyroku oraz zmienionego nim wyroku Sądu Okręgowego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, co oznacza, że obrońca zarzuty te skierował wprost przeciwko orzeczeniu Sądu pierwszej a nie drugiej instancji, co wynika z tego, że ten ostatni Sąd nie kontrolował przecież w całości zaskarżonego wyroku. Powyższe przekonuje o niedopuszczalności kasacji w tej części również na gruncie przepisu art. 519 k.p.k. Wobec tego, przedmiotową skargę w zakresie, w jakim podnosi zarzuty inne niż naruszenia prawa z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., należało pozostawić bez rozpoznania, albowiem jest w tej części niedopuszczalna (art. 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2, art. 429 § 1 i art. 520 § 2 oraz art. 519 k.p.k.).

Natomiast skarga w części, w jakiej była dopuszczalna, a więc w zakresie, w którym podnosi naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., okazała się oczywiście bezzasadna i dlatego podlegała oddaleniu w tej części.

Rzecz bowiem w tym, że w świetle uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20 oraz uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 i przekonującej argumentacji prawnej w nich zawartej, sam fakt powołania sędziego sądu powszechnego przez kwestionowaną Krajową Radę Sądownictwa nie pozwala jeszcze na przyjęcie, że w sprawie ujawniła się bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Choćby w uchwale z dnia 2 czerwca 2022 r. zasadnie przyjęto, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. nie jest wprawdzie organem

tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1, to jednak brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed tą Krajową Radą Sądownictwa po dniu 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach. Tym samym podtrzymano zapatrywanie prawne wyrażone w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. Uchwała ta z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej i wiąże każdy skład Sądu Najwyższego, dopóty nie nastąpi odstępnie od niej w trybie art. 88 ust. 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie już podnoszono, że pomimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie U 2/20, powyższa uchwała jest dalej wiążąca (zob. np. uchwały SN z dnia: 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, czy z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

W konsekwencji sam fakt powołania na urząd sędziego sądu powszechnego z udziałem KRS ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. (innych zastrzeżeń względem sędziego orzekającego w sprawie w kasacji się nie podnosi ze względu na „brak posiadanych informacji”) nie oznacza automatycznie, że skład sądu powszechnego, w którym bierze udział tak powołany sędzia, dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z uwagi na nienależytą obsadę. Niezbędne jest przeprowadzenie wieloaspektowego testu, o którym mowa w przywołanych wcześniej uchwałach Sądu Najwyższego, a powołanie wskutek procedury z udziałem wskazanej KRS jest tylko jednym z elementów, który podlega ocenie i bynajmniej nie przesądzającym.

Z tych wszystkich powodów, Sąd Najwyższy oddalił przedmiotową kasację w omawianej części jako oczywiście bezzasadną, obciążając skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

Mając to wszystko na względzie orzeczono, jak w postanowieniu.

[WB]

[a.t]